

ДУХОВНОТО ГОРЕНИЕ

Духовният живот в някои отношения прилича на телесния. За да живее правилно един организъм, той трябва редовно да задоволява своите насъщни нужди. Основна потребност на тялото са храната и въздухът. Тия два елемента главно поддържат жизнения процес. А характерна прова на този процес е горенето. Престане ли горенето в един организъм, престава и животът в него. Така е и в духовно-религиозния живот. Той също е съпроводен с горене и последното също се явява като негов белег.

Както без физическо горене няма телесен живот, тъй и без духовно горене няма истински духовен живот. Обикновено, външното горене предопределя наличието главно на две неща: вещество, което гори, а също и въздух (кислород). При духовното горене също трябва да са налице необходимите за горене неща: онова, що гори – духовната природа на човека, неговото сърце; и онова, що продължава горенето – ревността и любовта към Бога, молитвата и Божията благодат. За духовното горене св. пророк Иеремия казва: "В сърцето ми като че ли беше огън, заключен в костите ми" (20:9). А св. евангелист Лука говори за себе си и за своя Емсауи стъпник Клеопа: "Не гореше ли в нас сърцето ни, когато Той (Господ) ни говореше по пътя и когато ни обясняваше Писанието?" (Лука 24:32). Св. ап. Павел увещава и подбужда да не угасяваме Духа (1 Сол. 5:19), да бъдем "духом пламенни" (Рим. 12:11). Господ Исус също ни увещава и подбужда към духовно горене, като казва: "Светилниците ни да бъдат запалени" (Лука 12:35).

Наличността и степента на духовното горене у нас зависи от налячнето и степента на нашата ревност и любов към Бога. Тия неща, които зависят от самите нас, от своя страна ще изискват другото необходимо условие – Божията благодат. Без Божията благодат е невъзможно духовно горене. Отнасно, по думите на св. Теофан Затворник, действително на благодатта е скрито у нас. За да се прояви това действие, се иска труд и духовна чистота. Както огънят е скрит в сулото дърво и се проявява, когато почнем сично и продължително да тремем дърво о дърво, тъй и Божията благодат почна да се проявява след упорит труд – отначало като особена топлина, като радост в Св. Дух и мир, като добросъдържие и благодат и най-после, според степената на труда – и във външно проявяване. В този начин най-висок градус виждаме проявяването и в Мохайл, от лицето на което излязла светлина, след като бил говорил с Бога на планина Синай (Изра. 34:29-35), и у мнозина богоносни отци, като например св. преподобни Видосий Търновски, който във време на молитва бил виден от ученика си Евтимий да гори като огнен стълб, или у грех. Серафим Саровски, който греел като обядно слънце посред лято през време на една своя беседа, показвайки се по тоя начин и на дело истински "серафим", т.е. "пламлящ" от Божия благодат.

За да се запалят сърцата от Божията благодат, са потребни също усилия, както, за да се запали сулото дърво. Но потребни са още други условия. Божията благодат почна да действа в нас тогава, когато намери благоприятни условия: любов, ревност и духовна чистота.

Един от начините за поддържане на запаления вече в сърцето огън е четенето на словото Божие. Чрез негово чтение поддържаме връзката си с Бога. Защо, например, да се за запалят сърцата от Божията благодат, са потребни също усилия, както, за да се запали сулото дърво. Но потребни са още други условия. Божията благодат почна да действа в нас тогава, когато намери благоприятни условия: любов, ревност и духовна чистота.

Друго средство за поддържане на духовното горене е молитвата. Без молитва няма горене, няма изобилно духовно животно. Тя е жемидат на религиозния живот, нейно дъхно животно. Тя е преследвател да се моли, а вече дъхно животно. За пръв път св. ап. Павел ни съветва да бъдем постоянни в молитвата (Рим. 12:12; 15:30; Кол. 4:2).

ОТСИЧАНЕ ГЛАВАТА НА СВ. ИОАНН ПРЕДТЕЧА

Икона от св. Зелеников от 19 в.

Тропар, гл. 2

Споменът за праведника е с похвали, а на тебе, Предтече, е достатъчно свидетелството на Господа, защото наистина ти се оказа най-честит от пророците, понеже се удостои да кръстни в струпите Проповядвания. Затова, като пострада с радост за истината, благовести си на ония, които са в ада, явния си в плът Бог, Който взема греховете на света и ни дарява велика милост.

Но и молитвата се постига с труд. Бог дава молитвен дар на ония, които се молят. Молитвата ни обаче трябва да бъде чиста, топла, усърдна и съсредоточена. Често ни се молим разсеяно, безучастно. И после се оплакваме, че молитвата ни била безплодна. Когато сам ти не си чуп молитвата си, казва митрополит Филарет Московски, как искаша Бог да я чуе?

Какво да правим, за да постигнем една подобаваща съсредоточеност в молитвата? – Нищо друго, освен пак труд! Трябва да придобим благословение, т.е. страх Божий. Преди да пристъпим към молитва, трябва живо да си представим, пред Кого сме застанали – Най-светият от светият! Трябва да имаме съзнание за собственото наше недостойнство. Във време на молитва трябва също да направим усилие да се освободим от всички външни и да въдрим мир в душата си. Да се стараме да се спираме върху всяка дума от молитвата и да ангажираме в нейния смисъл. А понеже от същото излизат всички лоши и нечисти мисли, и понеже най-често тия неща смущават душата и оклонват вниманието ни, затова борбата за чиста и съсредоточена молитва трябва да бъде насочена към борба за чиста съвест.

В много случаи грешка за горещ и съсредоточен молитва се явява уминето, духовното отегчение, умората, леността. Както трябва да се прояви в таква минута на умине? – Ето какъв полезен съвет дава за та-

СВЕТИЦА ЛИ Е ВАНГА?

Откъде е дарбата на "пророчицата"

НА СТР. 3

ПРОКЛЯТИЕТО НА ГРЕХА

Из непубликувани статии на проф. д-р Иван Панчевски

НА СТР. 4

НАД ИЗТОКА И ЗАПАДА

Место на Балканите в съвременния свят според епископ Николай Велимирович

НА СТР. 5

БЕСЕДИ ЗА МОЛИТВАТА

Разсъждения на митрополит Антоний Сурожки за верността ни към Бога

НА СТР. 6

МАНАСТИРИ МЕТЕОРИ

Пътник епископ Иларион Трианополски

НА СТР. 8

Кива случаи о. Иоанн Кронщадски: "Когато забележиш, че сърцето ти е хладно и се моли неохотно, престани! Стрей сърцето си с никаква живна представа – например за своето окаянство, безучастно. И после се оплакваше, че молитвата ни била безплодна. Когато сам ти не си чуп молитвата си, казва митрополит Филарет Московски, как искаша Бог да я чуе?"

Резултати средства и условия за създаване и поддържане на духовното горене са: богосмислено, духовно трезвение, постыг и говенето, т.е. духовното бдение, стоење на духовна стража.

Затова, искаме ли да бъдем действително живи не само телом, но и духом, нека поддържаме в нас духовно горене. Нека светилниците ни никога да не гаснат (Лука 12:35). Нека подобно на Лука и Клеопа да бъдем в постоянно общение с възкръсналия Христос Господ, та и нашите сърца като техните да горят (Лука 24:32) с пламъка на вярата и любовта. Амин!

ВТОРА ГЕНЕРАЛНА АСАМБЛЕА НА БАЛКАНСКИЯ ПРАВОСЛАВЕН МЛАДЕЖКИ СЪЮЗ

От 19 до 25 август в Евангелистрия, Гърция, се провежда Втората Генерална асамблея на Балканския православен младежки съюз. Първата учредителна асамблея бе проведена преди три години в манастира Нимф, Румъния. Докладан на втората средба бе митрополитът на Тива и Исавия Иероним.

Поздравления към участниците от десет балкански държави бяха отправени от името на архиепископа на Еладската църква Серафим, от името на Руската православна църква, от името на архиепископа на Албанската православна църква Атанасий, от името на архиепископа на Карелия и шела Финляндия Йоан, от игумена на женския манастир Евразилстрия и от други духовници и светски лица.

Делегатите от Гърция, България, Сърбия, Румъния и Албания обсъдиха работата на организацията през изминалите три години и избраха своите нови ръководни органи. Постигнатите резултати показват, че има нужда от подобна балканска организация, която да улеснява контактите между православните християни в региона, да развива чувство за православно единство между

Участниците в асамблеята

балканските народи и да дава възможност за обмяна на опит във всички области на извънкласно живее – бяха съпроводени участниците в асамблеята.

Посеща в Балканския православен младежки съюз от България членуващата дълга богословски факултета в София и Велико Търново и ПХД „Св. Евтимий“, патриарх Търновски“. От тази година като нови членове в дейността на съюза се включиха Софийската държавна семинария „Св. Йоан Рилски“, Пловдивската духовна семинария „Св. Кирил и Методий“, Съюзът на студентско-богослови към Шуменския университет, фондация „Покров“.

Всички участници изразиха надеждата, че инициативите

за организацията през следващата година ще помогнат не само за засилването на контактите на едно балканско ниво, но и в самите страни, където младите християни също имат нужда от по-чести срещи и контакти помежду си.

В програмата на съюза са заети всички поклоннически пътувания из православни светини на Балканския полуостров, иконографски семинари, фестивали на псалтирната музика, конференции на различни теми, както за лектори ще бъдат пригласени известни православни богослови и духовници. Специално за България съюзът се ангажира с дългосрочното финансиране на програма за издаването на 36 православни книги.

ЦВ

ВЕСТИ

На 30 август по случай храмовия празник на ПКСХП „Св. Александър Невски“ Негово Свещейство Българският патриарх Максим отслужи Божествена св. Литургия в съслужение с Техни Високопресвещенства Видински Димитан, Великотърновски Игориос, Доростолски и Червенски Неодит, с епископите Траянополски Илариос, Велички Балатон, храмовото духовенство и свещеници от околните храмове.

Въпреки делничния ден, в храма се бяха събрали множество богомолци, дошли да почетат паметта на почитания от цял свят велики род св. Александър Невски.

Вести от света

Присъдена е почетна докторска степен на митрополит Антоний Сурожки (Блум)

Университетът в Кеймбридж присъди почетна докторска степен на митрополит Антоний Сурожки (Блум), представител на Московската патриаршия във Великобритания. Титулата му бе дадена от Богословски факултет към университетът заради неговите многобройни публикации в областта на православното богословие, духовност и катехола, както и заради активното му участие на пастор и проповедник не само сред руската община, но и в самата Русия. По време на атеистичния режим неговите въздържани проповеди са звучели по западните радиостанции, а в Бившия Бивши Великиден е представял празничното

богослужение в Лондонската катедрала, ръководено от митрополит Антоний. Неговите проповеди са сред най-побити публичните религиозни издвания на „Самиздат“.

Епиграхът му в Англия състои не само от представителите на руската емиграция, но и от англичани, които са приели Православната вяра. Със своите жизненост, активност и добра организация тази епархия е един от църковите в Православие в Западния свят. На стр. 6 публикуваме една негова проповед от сборника „Беседа с молитви“, в която тематика са подбрани някои от сповата му, аучвали по радиостанциите в цяла Европа през изминалите десетилетия.

Възобновена е дейността на грузинския храм в Москва

От юли т.г. в Москва е възобновила своето дейност грузинският православен храм. Преди три години с подкрепата на Московския патриарх Алексий II и Грузинският католикос Илия II държавата е върнала храма на Грузинската

православна църква. Разкопките по реставрацията му и дала кацло грузинската община в Москва. В момента църквата се обслужва от двама руски свещеници, но скоро богослужението ще започне да се извършва на грузински език.

Нови православни храмове в Словения

В Сукос Словашкият митрополит Николай е осветил новия православен храм в града. Това е 38-ият храм в Словения, който Словашката православна църква е построила от 1991 г. до сега. Предишн изграждането на още 20 храма, е завалил говорителът на църковния съвет Иларио Величанин пред журналисти.

Църквата в Сукос е построена изцяло със средства на вероуча без държавно участие, подкрепил той.

По време на визитата си през месец май т.г. Московският патриарх Алексий II е благословил

първи основни камък за храма, което строителство предстои да започне в най-скоро време.

Според официални данни в Словения има 34 000 православни християни. В периода от 1951 до 1988 г. уникатните храмове в Словения постепенно преминават във владение на Словашката православна църква. През 1991 г. католиците с изключен общ ред възвръщат правата си над тези храмове и православните в Словения започват изграждането на свои православни храмове.

Ново издание на Библията в Беларус

Митрополита в Минск в дицеза на Руската православна църква е одобрила преиздаването и новото издание на Библията на белоруски език. Преводът и оформянето на текста

ще направят колкото от страна на Руската православна църква, а финансовото и разпространението поема Белоруското духовство в Беларус.

Игорял е Институтът по юденстиката в Москва

Вечерта на 15 юли в Москва до основи е изгорил Институтът по юденстиката, който е бил най-големият европейски религиозен център в цяла Русия, а и на територията на Бившия Съветски съюз. Институтът е бил основан през 1989 г. от фелдрусалиски раввин Адин Шейнвалд, спечелил световна известност с превода на Талמודа на съвременни езикци. Институтът

Православен манастир в Хърватска

На 28 август на празника Успение Богородичне в манастира Гомирин, Горнокарловачка епархия, била отслужена божествена св. Литургия при стечението на многобройни богомолни народ. Този е най-важният православен манастир на Балканския полуостров. Намира се в Хърватска, но е забележителност на сепл със сръбско население. В тази област на бивша Югославия не е имало проблеми в отношенията между сърби и хървати дори и по време на гражданската война. Близо до манастира има "школа на мира", където заедно работят сърби и хървати. Там се организират семинари за разработване на методи за преодоляване на конфликти на национална и верска основа.

Манастирът Гомирине обгрива духовно околните сръбски сепл. Създали му е сгодна с тази на други православни манастири. Построен е през 1602 г. Днешният манастирски храм "Рождество на св. Иван Прѣдтеча" е изграден през 1719 г. По време на Втората световна война манастирът е изгорен.

Възстановен е в периода 1962-1975 г. Сега манастирът е женски. Той е духовна крепост за православните от Хърватско и подпомага дейността на "школа на мира" за укриване на разбирателството между сърби и хървати.

Възстановен е в периода 1962-1975 г. Сега манастирът е женски. Той е духовна крепост за православните от Хърватско и подпомага дейността на "школа на мира" за укриване на разбирателството между сърби и хървати.

ЦВ

Синодално издателство на Българската православна църква пуся в продажба Православен църковен календар за 1997 г., джобен формат.

Придобаваме всички православни християни да си купуват и използват именно това издание на църковния календар.

Како издание на Българската православна църква то съдържа точно и правилно църковните празници.

Може да го размичите от издатията на разкопичните и на други фирми, които нямат нищо общо с Църквата, по това, че на корицата е отпечатан изглед от манастира „Седмемте престола“. Отвърне има снимка на Негово Свещейшество Българският патриарх Максим, както и негово богобозгодно послание.

Православният църковен календар може да се закупи от всеки православен храм в 8 страни.

Цена му е 25 лева.

СВЕТИЦА ЛИ Е ВАНГА?

Неотдавна по повод смъртта на Вангелия Гушерова, тъй наречената Ванга – пророчицата, в средствата за масова информация, особено в печата, промучаха странни неща. Срещаша се ставословието за една жена вече покойница, ситаната от някоя хора за пророчица и светица, която се вела левостранно измислено на Бога и противоречие на християното учение. По азбучно на Църквата пък се срещаша обилие, намешки и поднаришки. Най-устрем в това отношение се оказа в „Жълт трев“ в брой № 40 от 16-22 август. Сметиха бива и тържествата на в. „Стандарт“, който писа, че мошките на Ванга прераждат чудеса. За каква мошкя? За какви чудеса, като койкобичката и била поговорна предния ден. Голямо Десятолово от в. „Жълт трев“ призовава читателите на вестника с писма да се намесят в църковните дела на Светия Синод. Пелта на койбата статия, озаглавена Църковна история на единият от св. Ванга на светица – глас на наши, „глас божи“, е канонизирането от Православната църква на проповяданата петричката. Нубилкувани бива мисленя на богослови (ти кои богослови – в печата не стана ясно) и на духовно лице по въпроса за канонизирането на пророчицата-както и това, че не е канонизирана, а светица. Журналистите неадекватно и некомпетентно използват невежество и слепотата на българския народ, който е откъснат от светата си Православна църква и е неосведомен по религиозни и църковни въпроси. Като пророчицата по богословието съм дълбоко дал отворено мнение, по въпроса за левостранното светостатусване по съдържание мисленя. Първо трябва да се внеси въпросът кой са пророци – пророци от Бога, изпълнители Неговата воля, и кои са лжепророци. Свещенното Писание ни дава ясна Църковна история на пророците в Стария Завет много повече са предзнавали падането на Юдея под вавилонско господство и на Самария под асирийско, и отворянето в плен на юдеите. Също за ушоджоването на народите и племената, живеещи около изрицалки народ, от вилночеството и аспиринците заповядва. Но изрицалки левостранно постъпване бива предказването за идването на Исус Христос на земята. В това отношение най-много се е проявил пророк Исаия. Пророк Давид дък с изключителна точност предзнава исторически събития в периода от V в. пр. Хр. до I век сл. Хр. Изпълнител само царят и империя. Ванга, за която са писали възстановителни пророци, се е обидило, защото тя са притегляла Божие възнесение. Църквата си признава като божоведжоване и ги пропала в своя календар като светици. Най-близко между пророците е свети Илия Кръстелин, който призовавал за покаяние и праведност на всички, които гледали при него, че Божия съд биде извършен от идващия след него Господ Исус Христос. Много показавало е и пророчиството на Самия Господ Исус, за унищожаването на Йерусалимския храм. Това предказание има голямо значение, защото е изрицалки изрицалки този храм с неговото богослужение, който е бил несправен светиня за светите, не съществувала.

Въпреки въпросът таква ли са „пророчицата“ на женската от Петрич? Предказвала ли е тъй точно? Хидиците хора, които са ходили при нея с въпроси и проблеми, изваждали таква ивица правни казани, че са всички познавали. Но има съществително, че не всички нейни предказвания са верни. Това нещо говори, че тя не притегля Божие възнесение на пророците от Свещенното Писание. Същевременно тя не е пратеник на Бог, а шом не е писала, за нее кристиянство става ясно, откъде идват нейните способности. Св. Атанасий Велики казва, че бесовците се намесват във въздуха и вглеждат зад ила-

цината кога ще се разлее река Нил. Хората, които са във връзка с тези или думите, така показват това, което им се случи. Ванга съществително контакт с един духовен свят от панащия думите. Таква тъй „пророчици“ не предказват, а предугаждат с имоната на злите думите. Тези или, които са ходили при Ванга, ще кажат, че тя им е направила толкова добри дела – как мога тя да не е на светята и мистическо! Това мисленя на хората не е чудно, както не е чудно, че сатаната сам се преобразява в ангел на светлината и правят добро, но не в името на Господ Исус. Шом не е в името на нашия Спасител, означена, че това добро не е никакво добро, защото зад него

ройна са свидетелствата на християни за чудеса, ставаната на гроба на арабския Серафим, намирането се в руската църква „Св. Николай“. Проявяват църква признава пророчиството като дар от Бога, но този дар се постига с голямо усилие и напорежение според правилата на православното благочестие. Светите подвижници с постнически мисленя тържеват това, което е на светята и мистическо! са постигали този дар. Таква подвиза имала ли е и ясновидицата Ванга? Тя изпълнявала да е основното изискване на християните да се изповида редовно и да взима светото Причастие? От гледна точка на догмите и каноните на светята Църква

Посещение при архимандрит

Степели от Рилския манастир

тосен ратникът на злото – дявол. Апологичен случай с петричката ясновидица от Свещенното Писание на Нова Завет, по-точно св. Десяти апостолски. Става дума за второто извънземие на свети апостол Павел в Македония при пребиваването му в град Филippi. Там той след като покръстил една жена на име Лидия и доманинствата й, след него търпяла една съпруга, която имала в себе си дух на пророчия. Свети апостол Павел, притеглявал силата от Бога да благослови за Исус Христос, изгонил пророчицата си от тази жена. Това възбудило негодувание на нейните господари, които имали немалко от нея. Също така в случая с Ванга. За да се отиде при нея, следвало така в местната община. Според сведенията в дневния печат печалбата от нейните ясновидства са били големи. Но ще кажат хората: тя е била печалбата простор храм, а това е едно добро за православната Църква. За този храм много се писа в печата. Митрополит Натаназил е бил изрицалки откъса освещаването на икономствата, рисуван от художника Светлин Русев. Тези сведения които противоречат на каноните и Устава на Българската православна църква. Канонът изрично указва правилата при изписването на икономствата. Заслужава да се направи изрицалки в това отношение, тъй че некомпетентни са изказванията на художника, че е смянал криво. Още по-некомпетентно е мисленето му, че по време на вселенските събори Църквата извършвала цели главни от Филippi. Първо, това не е вярно и второ, Филippiята е била раздължана на глави и стълбове през IX и XII век, а вселенските събори приключили в VIII век. Въобще в св. Светлин Русев няма познания за канони и църковна история. Светята Православна църква е канонизираща за пророка хора, които са изпълни пророци и чудотворни спомощности. Тези думи са продължавали след тяхната смърт. Таква са били св. Иван Рилски, св. Серафим Саровски, св. Иоан Кронпидски, които са притегляли и чудотворни дарова. Многооб-

ясновидицата Ванга не може да бъде канонизирана за светица, дори трябва да бъде отлъчена. За да не биде голюсено, ще дам ясно свидетелство по този въпрос във основа на Божественото Откровение и каноните на светята Православна църква. За таква като петричката архимандрит Свещенното Писание гласи следното: „Не бива да се намيرا у тебе... предказвач, гадател, вражда, магическо, смислени, на който изрицалки думите, на възлюбени, нито който пита мъртви; защото всеки, който върши това, е гнусен пред Господа, и тъймо поради тази гнусотия от Господ, Бог твой, ги изгонва отпредте ти“ (Второз. 18:10-12). Каноните на Православната църква също дават основания по този въпрос: Това са приналята на Шестия вселенски събор и приналята на св. Василий Велики. Според 61-во приналя на Шестия вселенски събор тези, които се обръщат към мъртвици и упростат в това, съвършено се изгонват от Църквата. Според св. Василий Велики този мер за това е отлъчването на който дава на наказание за убиен. Рабдига се, ако има покание, наказанието е 6 години липшане от църковно общение (причастие).

Ванга не е вече между живите. Нейната съдба е в Божияте ръце, а каква ще бъде нейната съдба, ще кажем след смъртност. Пък и има една античка поговорка, която гласи, че за мъртвите се говори или добро, или лошо. В поговорката става дума за нравствени грехове, тоест грехове срещу хората, а греховите или срещу Бога се наказват спрятелно от Църквата. Пример за това е отлъчването на Ориген стотина години след неговата смърт заради неговото еретическо учение за предсъществуване на душите. Грехът на петричката ясновидица е в неспазване на първата Божия заповед, която гласи: „Аз съм Господ, Бог твой, да няма друг бог до тебе, освен Мене“ (Изм. 20:2-3). Според църковното учение правичеството и глупостта е осмърстване на тази Божия заповед.

Александър РАДОСЛАВОВ

МИСЛИ НА СВ. ИОНА ЗЛАТОУСТ ЗА ВРАЧУВАНЕТО

Врата и сипото прелюбнише пред „феномена“ на врачките не е нещо ново в християнството. Слота Вера в промислата божи и човешкото лобопитство подпикват хората от векове да търсят свет и утеха у загадките и врачки.

За това свидетелстват и думите на великия отец на Църквата от IV в. св. Иона Златоуст.

„Какво да кажем за онези, които прибават към врачане? Отговорим ми, такова ли е нашето упование, че след кръстната смърт на Господа да възвемат надеждата за спасение си на тези врачаня? Нима ти не знаеш какво е излъчване Христос? Той е разрушил смъртта, унищожил ада, скрушил силата на дявола. Нима след всичко това Той не заслужава да Му върваме и да се уповаме на Него и за темността си узреш? Той е обновил цялата вселена, а ти не се надяваш на Него! Какви ми, какво тържествено заслужава? Ти прибавяш към врачане, въвличаш в дома си въбрив старици и не се червиш, не се старуваш да вършиш таква дела. Но ето че е нойнтерпимото от твоя самолюбие – когато ние увещаваме и отключваме от нея, тържествата да се отпробват където, че онзи, който врачува, е християнин и тя нощо друго не принася, освен името божие. Но тъймо поради това аз особено я ненавиждам и се отпробвам от нея – за това, че тя използва Божие име за зло; за това, че ти, наричайки себе си християнин, върши езически дела. И бесовите са произнашли името божие, но са си оставили бесовите. Те са казвали на Христос: „Дяна Те кой си Ти, Светия Божий (Марк 1:24), но Той им забрани да говорят си в изимци. Затова Ви умолявам да се пазите чисти от тази измама.“

Из „За суверената“ за това да не ларем на малосияци“

ПРОКЛЯТИЕТО НА ГРЕХА

"Платката, що дава грехът, е смърт, а дарът Божия е живот вечен в Христа Исуса, нашия Господ"

(Рим. 6:23)

Човек е сътворен от Бога да изпълнява светата Му воля, т.е. да извършва добро и да възвръща в трагичното усърдие, което се намира задържа за издръжка и поддържане на земята и за изпълнението и вечен живот. Показването на Божията света воля, отклоняването от доброто и извършването на зло пък рязко основа на живота, приличава на смърт, волат към вечна осъждане и адско мъчение. Който не живее според Божия закон на живота и не върши по Божията пътека на богоупокобяването и усърдиенстването, той подрава почвата под краката си, разрушава устойчивостта на живота си, ражда се от вътрешни противоречия и се обрича на гибел, защото „платката, що дава грехът, е смърт“ (Рим. 6:23).

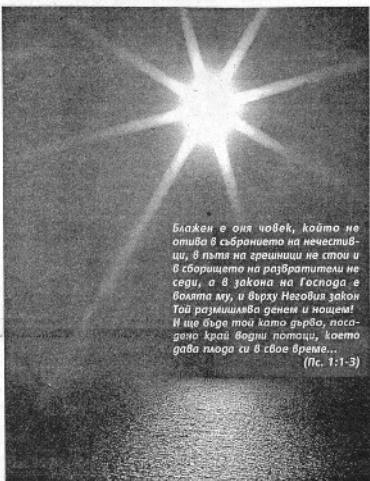
Мнозина съвременни хора се отнасят повърхностно към проблема за грех и лемосисност, се оставят да бъдат различия в прижката на греховете, без да си дават сметка за опасността, на които се изоставят, и без да забелязват гибелта, която си потопяват чрез това. Грехът е най-големият враг на човека и на човешкия живот – на здравето, благополучието, съвършенството, радостта, щастието и спасението. Грехът носи с себе си проклятие, което грешникът сам изрича над себе си и се осъжда на страдание и смърт. При това, този човек напълне върху себе си проклятието на грех, той вече не е в състояние само със собствените си сили да се освободи от него и да се спаси от неминуемата му гибел. Поинакайно страшно

проклятие, което грехът носи в себе си, старозаветният мъдрец, съветва всекиго от нас: „Синко, ако си съгрешил, не пратруй повече грехове и за преданието се моли. Бегай от грех като от змия, защото, ако

от него няма изцеление“ (Прем. Сир. 21:1-4).

Който извършва грех и чрез това падне в плен на зло, той става проклян не само на Бога, но и на себе си. Дори нещо повече, чрез грех си човек става повече проклян на себе си, отколкото на Бога. „Да паднем в ръцете на Господа – настъпваля на Божественото Откровение, – а не

от вечното Му въздвигане за греховете си. Всеки обаче иносии Божии образ а душата си; всеки слуша гласа на Бога в съвестта си: от този образ на Бога изглежда не можем да изобтагам; от изобтагането и наказанието на този Божии глас изглежда не можем да се скрием. Грехът е противен на напътата богоупокобява прарода, защото Бог ни е сътворил за добро, грехът е враг на нашия живот, защото отдалечава от Бога – вечния и ниша неспрещалица извор на живота – а пресрещва всички пътища на жинския сила и нас; грехът води към думешни разстройствата, защото той се осъжда от най-скрошената излъбнина на нашето зя – съвестта. Никой не може да изкърпи на себе си съвестта, защото тя изринаджис към съзидания на човешкото думешно битие. Всеки оинт за пригътане на съвестта с описано претрупяние. Съвестта, която дълго бива претрупявана, която прозължиделно бива замъгливана и подстикана, не къспяна на време връх а да ни изобтис, защото не може безнаказано да се потъкват нейните божествени писквания и да се нарушат войските свещис повелит. Бележити съвременни мелини като проф. Нотанген и проф. Юнг, изтъняйки

Блажен е оия човек, който не отива в събрание на нечестивци, в пътя на зривителни не стои и в борбата на развратителни не севи, а в закона на Господа е болята му, и върху Навоия закон той решимливо стоеа и нещан! И не бие той като дръво, посадено край водни потоци, което дава плод си в свое време...

(Пс. 1:3)

се до него приближипи, че те укаже. Зибите му са лъвски зъби, които умъртвяват душите на яхлите. Всеко безнаказано с като дуостер меч за рана

в ръцете на човека, защото каквото е Неговото величие, такава е и Неговата милост“ (Прем. Сир. 2:18). Може би никой не върва в Бога и не се бои

от своята Божия пратика, търват, че тежи думешни смущения и разстройствата и сериозни нервни страдания и заболявания често пъти имат

своята причина в грех и се пораждат от конфликтите на хората със собствената им съвест.

Грехът е страшна сила; неговото проклятие е тясно. Тези рини основите на живота, разстройва душата на човека, обрича я на страдания и мъчение и накарва човека да я напълне вече осъждане и адско мъчение. Не пак, колкото и да е големо греховното падение, колкото и да е дълбоко бялато на греха, в което е ввлечен грешникът човек, той запазва в дълбочината на душата си силен божествен глас, който със своите възбешни звуци го лове към опомнение и му сочи безпробудната сила на Божията бляготит. Избяването от проклятието на греха надхвърля нашите немощни нравствени сили, пресрещва малките възможности на нашето ограничено бие. Проклятието, което ние сами си навличаме чрез грех, може да бъде свалено от нас само от всемогъщия Бог. Който поради своята си любов и безгранична милост лове всички към покаяние и покаяние и иска всички да се обричат и да се спасят. Изкушаването заслужа на Христа Божията са токова велики, че могат да покриват всички наши грехове и да ни избавят от тяхното тежко проклятие. Голдма е силата на проклятието, което грехът навлича върху душата на грешника. Но безпробудно-големия е мопта на приенето от мълчатиена Елпиротен Божии Си изкупление за греховете на, защото чрез Своята света жертва на чист и проф. Юнг, изтъняйки

Проф. Др. Ив. ПАПЧОВСКИ

ЦЪРКОВНА ПРОСВЕТА

Продължение от бр. 34

Наимен, по който бива удовлетворено Божията справедливост, е тайна, нищо разбираше надвешва човешкия разум; това важи особено за намичето у Бога на своята, които изискват поминкото. С други думи, Бог не може да прости без съответното удовлетворение.

Тук ще трябва във всеки случай да отбележим, че жертвата на Спасителя, който бе извършен един път на Голгота, продължава както на земята, така и на небето. На земята тя продължава с жертвата на божествената Евхаристия, която е действителна жертва (но безкрвна), при която, както ще видим в съответната глава по-нататък, Господ жертва Себе си чрез освещенодействаща освещен, за да се наследим ние на гилоревите от кръ-

тната жертва. А на небето Господ "ходатайства за тях" (Евр. 7:25), т.е. посреднич и си моли за нас, като по този начин прави достъпни за човеците блягата, проистичащи от кръстната жертва. Тази молитва на Господа е действителна, жива молитва, подобна на онази, когато Той се намрираше на земята между Своите ученици.

6) Пророческо достойнство

Светите отци на Църквата изтъняват четирите главни етапа в изкупителното дело на Спасителя: възлюбено-називането, божественото учение и нравственото Му законодателство, кръстната смърт и възкресението. Цялото учително дело на Исуса Христос до Неговата кръсна изкупителна жертва подчертава пророческото Му

достойнство. В Самото пророческо служение, като виси и абсолютен, единствен и вечен Учитель и наставник на човешкото, Господ учел със слова и дела на най-великата религиозна и нравствена истина, която имала изкупително въздействие на падналия човек. Господ като изключителен божествен Учитель с пророческото Си служение освободил и изкупил човешкото от заблудата и омутието на истината. Истината, която проповядвал Господ, пробужда съвестта на човека, кара го да осъзнае необходимостта от неговото изкупление и го осъсбждава от заблудата и робството на греха.

С учението си Спасителят просветил разума на човешките със светлината на божествената истина и вършил на човешкото новия дух на истинното познание и святост. Той Сам е дал Себе Си за най-добро и неизматан образец на добродетел, святост и послушание към Божията воля, като станал възвешен пример за подражание. Точно затова е казал за Себе Си: "Аз съм пътят и исти-

ната, и животът" (Иван 14:6) и "който Ме следва, той не ще ходи в мрак, а ще има светлината на живота" (Иван 8:12). А слушателите Му Го наричали "Учителю" (Мат. 8:19).

Пророческото достойнство и служение на Господа се основава на божествената истина, на която Спасителят учил. Той изричал и с делата Си затвърдил възвешеното и съвършено учение за божествената истина и за Нравственния закон. Както пророческото при изтъняването на пророческото си дело и на божественото си пратненчество правел чдрас и пророчувал, така и Спасителят възвешен издръжал съвършенството на Самото учение с безбройни чудеса. Трябва да отбележим, че Господ упражнявал пророческото Си служение пряко и в Църквата като чрез Светия Дух просвещаващ учителите на вярата, за да разгласяват и изгоняват словото Божие.

в) Царското достойнство

Господ завършил изкупителното Си дело с действителна царската Си стл

НАД ИЗТОКА И ЗАПАДА

Епископ Николай Велимирович (1881-1956), св. Николай Сръбски, епископ Окридски и Жички, е един от най-авторитетните сръбски богослови и философи, блестящ оратор и талантлив писател. Защитил е докторска дисертация по богословие в Бернския старокатолически университет и докторска дисертация по философия в Оксфордския университет. По време на Втората световна война епископ Николай излязъл от Америка и заедно със Сръбския патриарх Гавриил Дочич били затворени във фашистки концентрационен лагер в Длаху. Когато през 1945 г. в Сърбия се установява комунистически режим, той емигрира в Америка, където починал. През 1982 г. мощите на св. Николай Сръбски били пренесени от Америка в родното му село Лалич. Храма, в който днес почиват мощите му, е обект на всенародно поклонение. През тази година се навършват 40 г. от смъртта му.

Предлагаме на читателите на "Църковен вестник" разсъжденията на големия сръбски богослов под общото заглавие "Над Изтока и Запада". Смятаме, че със своята актуалност те ще бъдат полезни и днес, когато Европа, а и светът все още се делат на Изток и Запад.

Когато някой азиатец чете Христово Евангелие, той си казва: това е наш човек, типичен азиатец, густенник, молитвенник, мъдрец и чюдотворец. Когато европеец чете Христово Евангелие, той твърди: това е наш човек, европеец, подвижник, помошник на хората, благодарен, личетел и хуманист.

Товава какъв е Христос? Азиатци или европеец, човек от Изтока или от Запада. Всъщност е и едно, и друго. Той е човек на Изтока в пълния смисъл и човек на Запада в пълния смисъл. Той е източен човек, но стои над Изтока и в западен човек, но стои над Запада. Цялата земя и всички части на света са Негови.

За политическия Изток е трудно да явява човек. За материалистическия Запад е трудно да явява човек от Изтока или от Запада. Всъщност е и едно, и друго. Той е човек на Изтока в пълния смисъл и човек на Запада в пълния смисъл. Той е източен човек, но стои над Изтока и в западен човек, но стои над Запада. Цялата земя и всички части на света са Негови.

По-нататък в главата за последната служба на човека и света ще се срещне есхатологичните действия на Господа, като цар. Тук ще говорим само за възкресението на Господа, което е неразривно и органично свързано с кръстната Му смърт. Православният вярва във възкресението главен залог за Спасението и окончателната победа и унищожение на властта на греха, тъмнината и смъртта. Също така вярва в началото на възкресението и безсмър-

твеността на човека, Христос — Божият живот и блаженство. Пожелавам, щом като според св. ап. Павел "Христос възкръсна от мъртви и за уверилите стана начатък", то и "в Христа всички ще оживеят" (1 Кор. 15:20). Затова възкресението на Исус Христос е основата на цялото християнство (1 Кор. 15:14). С възкресението гряхът и смъртта, и азът били разгромени и се отворил пътът за човешките мисли и вечно животно. Спасителният възкресението си съживил умрелите и дарил на всички човешки безсмъртието и нетленното на първия човек.

Според св. Иоанн Дамаски възкресеният Господ със Своето собствено тяло дарил и на нашето тяло като възкресението, така и нетленното. Според св. Василий Велики "Господ първо възкресил от мъртвите собствено Си тяло и го извисял в Самия Себе Си, а след това ще възкреси и членовете на Своето тяло, за да им дари като Бог всичко, което Той като човек е получил". Според св. Григорий Нисийски, Исус Христос явява в Бога. Исус олицетворява човека, Христос — Божият живот и блаженство. Пожелавам, щом като според св. ап. Павел "Христос възкръсна от мъртви и за уверилите стана начатък", то и "в Христа всички ще оживеят" (1 Кор. 15:20). Затова възкресението на Исус Христос е основата на цялото християнство (1 Кор. 15:14). С възкресението гряхът и смъртта, и азът били разгромени и се отворил пътът за човешките мисли и вечно животно. Спасителният възкресението си съживил умрелите и дарил на всички човешки безсмъртието и нетленното на първия човек.

БАЛКАНСКИЯТ ХРИСТОС

Балканският Христос е същият както и Йерусалимският, както и сирийският, както и руският. Защото Христос е само един.

Балканският Христос — това е Христос на Балканите, с балканската

жизнена драма, с балканските песни и символики, с балканските въздишки, салби и кървави горещи, с балканското възкресение. Той се олюбява във всички балкански светци. А те нямат чет. Безброй светци думи на православни, които не може да побере нито един земен календар и които са записани само в Книгата на вечния живот.

Всички те са поругани от вратата на св. Кръст, били са бити и оплювани, както Христос от вероите. Всички те с кръста си са се отразили към Голгота с транен венец на главата, мразени от всички и отхвърлени от света. Всички те са преминали вратата на смъртта като последни, а от друга страна са приети от благите Христоси рече като първи.

Наистина, последни от тази страна на смъртта, а първи от другата.

В името Христово са пострадали от Изток до Запад, в името Христово са победили и Изтока; и Запада. Изтока — в лицето на турския ислям и монголското многобожие, а Запада — в лицето на еретичния папизъм.

На побоят си място те се чувствали над своите палачи — пред източните палачи — над Изтока, пред западните — над Запада. И никой не е отразил мислите си към Господа на Земята, за да каже: ние сме между Изтока и Запада. Те възнасили своите мисли и възнебеса, към вечната Истина,

за която страдали. И с цялата се душа и дух се издигали над Изтока и над Запада.

СТРАХЪТ ОТ ДЕМОНИТЕ И ТАНЦЪТ С ДЕМОНИТЕ

Изтокът се страхува от демоните, Западът се хваща и играе на демонско-кото хоро. Миллиарди хора от Изтока внимават във своя своя крачка, да не биде докоснат някой демон. Там никой не е открил демоните; там просто знаят за тях и те се усещат от хората ежедневно и ежечасно, от първото човешко поколение.

Западът — това е страна на изобретенията. Наред със смъртоносните и пазарни изобретения Западът открива, че съществуват и демони. Той обявява това на всеопашаното, особено в нашето столетие. Но тъй като на Запад никога не се приема от всички за истина, а всичко е разделено "по специалности", по партии и секти, и това отразява, за съществено на безтелесните духовни същества, не се признава от цялото западно човечество. На него му е отредено място в оската на хора, наречени спиритисти. Те се гордеят с това, че им е дадена възможност да разговарят с духовите. Спиритистите все във вятър от това, че имат връзка с духовния свят. Танкувал от радост, но не поразяват, че техникът танц се води от сатаната.

Изтокът не възприема добрите духове. Западът не може да различи доб-

рите духове от лошите. Изтокът се защитава от злите духове, като приема постоянни жертви на дървета и камени идоли. Западът, т.е. спиритическият Запад, се отдава на всички духове, които се откликват на зова на медитация или на въртешката се масичка, и нито им се доверява.

Великият Изток се намира под властта на демоните, спиритическият Запад също е под тяхна власт. По този начин демократичната владеи и в двата сфери, протестантизъм, православие, в частност. Възниква въпросът: трябва ли ние да делим между тези две демонии? Не, в никакъв случай между тях, само над тях.

Ние знаем за съществуването на духовния свят. Знаем, че има добри и зли духове. Но съществува и Бог, който безмерно превъзхожда всички възможни духове. С името на Исус Христос и Пресвета Богородица, с кръстното знамение ние изгоняваме злите духове, а с молитвата привличаме към себе си добрите духове, светлите ангели, които ни защитават и ни помагат. Така ние се издигаем над езическите и псевдочуждите.

И както нашият Спасител се възнесе над Изтока и Запада, така и ние се стараме да не се окажем омразни между тях, а с Божия помощ да бъдем над Изтока и над Запада.

Следва
Проект Полша
ГЕОРГИЕНА

КАТЕХИЗИС

жине, т.е. със спазването Си в ада, възкресението Си от мъртвите, възнесението и сядането отгоре на Св. Оси, и осъждането на Царската Си, за да се увековечи и успои спасението от човека със съдействието на изпратения на Пелестинския и пребиваваща в Църквата Свети Дух.

Господ продължава навидимо да ръководи и направлява Църквата като неин Глава и единствен Цар и кормичар. Той има "сила власт на небото и на земята" (Мат. 28:18) и е "Глава на войско на Члство и власт" (Кол. 2:10).

тното на всички човещи, както и на вечния живот и на блаженството. Пожелавам, щом като според св. ап. Павел "Христос възкръсна от мъртви и за уверилите стана начатък", то и "в Христа всички ще оживеят" (1 Кор. 15:20). Затова възкресението на Исус Христос е основата на цялото християнство (1 Кор. 15:14). С възкресението гряхът и смъртта, и азът били разгромени и се отворил пътът за човешките мисли и вечно животно. Спасителният възкресението си съживил умрелите и дарил на всички човешки безсмъртието и нетленното на първия човек.

Според св. Иоанн Дамаски възкресеният Господ със Своето собствено тяло дарил и на нашето тяло като възкресението, така и нетленното. Според св. Василий Велики "Господ първо възкресил от мъртвите собствено Си тяло и го извисял в Самия Себе Си, а след това ще възкреси и членовете на Своето тяло, за да им дари като Бог всичко, което Той като човек е получил". Според св. Григорий Нисийски, Исус Христос

с възкресението Си "съвъзкресил заедно със Себе Си всички починали, като станал живот и възкресение за повалените от смъртта". Според пасхалните песнопения на Църквата ни "от смърт към живот и от земята към небето" ни преведе Христос Бог", "Който със смъртта Си потърка смъртта".

Свещеното Писание описва духовното царство на Исус Христос като настощо (Мат. 4:17; 12:28), така и като бъдещо (Мат. 5:3-10; 6:10; Денн. 14:22; 1 Кор. 6:9; Евр. 12:23).

Царското Си служение Служителите упражнил на земята само частично. Провла на Неговата власт над природата виждаме в многобройните Му чудеса и обеславяването на смъртта. Освен това Негова власт се проявява в определянето от Него на правилата, с които се трябва да се ръководи Църквата и нейните служители, които Той е снабдил с собствени сили и поклонение (Мат. 10:9-14; 10:1; Лука 10:16). Исус Христос със спазването Си в ада и възкресението Си унищожил властта на смър-

та и на дявола, сепнал отгоре на Отца и Бибейни винаги прибягва в Църквата. Той защита и усъвършенства членове на (Кол. 2:19). Исус слезе в ада не просто по естествена необходимост, а защото са подчинени всички умрели, а следобато като проповедник на изкуплението и мощен победител. А възкресението на Господа е печат и потвърждение на вярата ни, центърът на евангелиската проповед, както и диалогът за възкресението на мъртви: "Но ето, Христос възкръсна от мъртви и за уверилите стана начатък" (1 Кор. 15:20).

Следва

БЕСЕДИ ЗА МОЛИТВАТА

Молитвата зависи от нашата вярност

Продължение от бр. 32

Каква е разликата, която съществува между нашето отношение към вярата и отношението на тези, които са отчуждени от християнството и са приели друга вяра? У тези хора ме поразява не само това, колко силно държат на своето ново верую, но и това, колко сериозно се стремят да живеят в духа на новата си вяра. Поразително е колко сериозни, бдителни и строги към себе си са хората, които са станали мюсюлмани, индустри или будисти. Те се стараят да изпълняват предписанията на своята религия много по-старателно, отколкото го правят повечето християни.

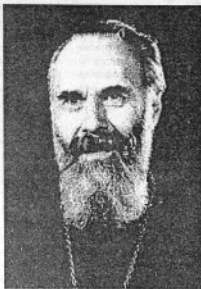
Сред християните е разпространено (и то основателно) мнението, че най-важният елемент в отношението между хората и между човека и Бога са искреността и естествеността. Но те не винаги са достатъчни, за да бъде духовният ни живот динамичен и целенасочен. Молитвата, например, би трябвало да бъде естествена потребност на душата ни. Опитът обаче показва, че желанието да се молим се появява от време на време и затова ние не се молим редовно.

Когато говорим за молитвата, редно е да знаем, че Бог не обича молитвата, която е механична или е извършвана поради страх от Него, нито пък с надеждата, че ще получим награда за усиления си.

Отношенията, които са основани на любовта, нямат нищо общо с отношенията между роба и господаря. Но все пак дисциплината е необходима, защото без нея не можем да придобдем постоянство на усиления си. Св. ап. Павел лично свидетелства за това, като казва, че упражняването в духовния живот трябва да бъде също толкова безкомпромисно, както тренировките за атлети, които се стремим към победа. Същото важи за учения, а за всеки човек, който си е поставил ясна цел. Всяка цел се постига с неуморен, суров и всеот-

даен подвиг. А това ли е при нас?

Ние имаме нужда от нещо, което да подхранва нашия подвиг. Решението на

ума и усиления на волята не са достатъчни, защото те биха могли да направят нещата механични. Понякога сърцето ни не е трогва, въпреки положителните усилия.

Но как да събудим в душата си естествения стремеж, който да ни повее към Бога и постепенно да се развие в дисциплиниран и търпелив духовен живот?

Вие знаете, че наричаме Св. Дух Утешител. Той ни носи утеха, сила и радост. Ако се загитаме дали жадуваме за утехата и подкрепата на Св. Дух, какво ще ни отговорим? В житейски план ние винаги търсим помощ, когато сме в трудна ситуация – когато скръб или смях болни; търсим утеха и когато сме силно наранени. Но това не е отъясна за отношението ни към Бога, защото ние не изживяваме и не страдаме от нашата отдалеченост от Него. Ние сме разделени от Него, но не изпитваме

болка. Ние не се чувстваме осиротели като изгубили в тъпата дъте; не плачем от мъка за това, че Бог не е с нас всеки миг, както обикновено твърждаваме за хората, които горещо обичаме. Препитаваме тожко тинното отсъствие, търгуваме за гласа им, иска ни се да видим лицата им, да споделим с тях своите мисли и чувства, да им разкажем всичко.

Така ли се отнасяме и към нашия Бог и Спасител? Чувстваме ли, че сме изгубили връзката с Него, че не чувстваме присъствието Му, въпреки че Той е навсякъде? Жадуваме ли по-скоро да възстановим отношението си с Бога, когато са се нарушили, или да Го намерим отново, когато сме Го изгубили? Ако беше така, щаме да се обрнем към Св. Дух и да кажем: "Ела! Аз осиротих безобичието с Живия Бог". Но ние не го правим. Всъщност бихме могли и да изречем тези думи, защото тази раздала не може да не се съзвона. Но дали наистина чувстваме, че без Него всичко губи красотата си, сиянието си, всичко става безжизнено и мрачно? Както в отношението с хората ние чувстваме, че когато любимият човек не е с нас, нищо ни ни радва. Не си ли стремим тогава да запълним с какво ли не празнотата в ума и сърцето си, за да се разсеем и да забравим загубата?

Ето с какво започва всичко – с отговора на въпроса: жадуваме ли за Бога? Или ни е достатъчно знанието, че Той съществува и че мога да се обрнем към Него всеки път, когато Той ми е необходим, за да изпълни моите желания, да Го използвам, когато моите сили и способности не стигат? Ако на сърцата ни няма тъга по Бога, значи сме загубили основния копнеж, който ни кара да викаме към Него: "Дойди, Господи Иисусе, и дойди скоро", както в края на книгата "Откровение" Църквата и Духът викаят към Христа.

† Митрополит АНТОНИЙ (СУРОЖКИ)
Превод Саша ИВАНОВА

СЪРЦЕТО

Съе много нежен труд да го окастрим от тръпките на вестите си страсти,

а след това във купела на капка пот да го покръстим и насмелим своито сърце със нежен пух като снедо...

Товага – вярал – Гълъбът ще дойде!

СЪЛЗИТЕ

Съзите са покаяни грехи със палачето от роса.

Подухната хладна мисъл ще ги сене.

Ще погребат погасналата влага очите ни – коожетата от пльск.

РЕКА ЙОРДАН

Във тези бистри струи преди доведет Спасителят пльм позете Св. Стефаньят. Той – сепълната на септа – се осевопавае.

Той – непрекъсващият, вечен извор – почете пельшиа.

И осети водата. Отпогва преди в предмъртен сиви да затануваат

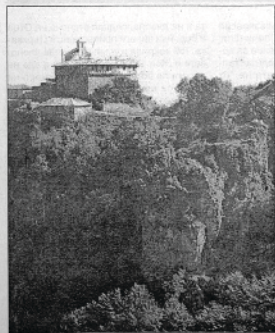
и да угаснат във горчичното море забравящите капки

дават по приетоето септостата.

Ивайло ИВАНОВ

БЪЛГАРСКИ ЦЪРКВИ И МАНАСТИРИ

ГЛОЖЕНСКИЯТ МАНАСТИР „Св. ГЕОРГИ“

Няма друг такъв манастир в България! „Св. Георги“ ето горно върху скален рб в Стара планина под китения, запущен с крива буквал рбх Лисен.

Посетителят остава смяен и от местото му, и от плентелната панорама, която се пири пред погледа далеч на север по долината на река Вит, към горния старобългарски връх Векша.

Кой и защо се е трудил на този непристъпен скат да съгради манастир? Предишното разказва, че това било някъде през XIII в. По тия места дощъл княвският княз Гроз, биякът от Южна Русия, гомен от татарите. Намерия господарство при братята Асеневци и за благоприятност построил

манастир над мястото, където се заселил – днешното село Гложене. Дал му името „Св. Георги Победоносец – Клевски“.

Заслужо оманаструската обител към Глож. Построил за защита и яка четирьгълна каменна кула.

В манастира е развиваня книжовност и той притривава значителен брой ръкописни книги, но фанаротските владии в Ловчи униожили много от тях. Запалени са два ръкописа – единият е скъзаниято за основаването на манастира, а другият – Апостол от 1689 г. Манастирът подготвял ученици и послушници за свещеници, учители и монаси. В с. Малък извор имало мстох на манастира „Св. Георги“ и книжовно учили-

ще към него. Подобно училище било открито и в самия манастир.

И тук Васил Левски е имал сигурно убежище, а изумителят Хаджи Евтимий бил чеза на тайния революционен комитет а чригелта на Апостола. Па и се скривалицето на Левски, дшер по онова смутно време под дърво и камък.

Старинната църквня, изготвена с бербати дърворебна, стояла горно върху скалата до 1913 г., когато разрушително земетресение и нанасяло непоправими повреди. От стария иконостас е запазена част от царските двери. Интересна е старинната икона, досъхсена от княз Глож. от Клевско-Печорската лавра и изобразяваща св. Георги Победоносец, посребре-

на през 1826 г. от габровца Иван Попович. На тази чудотворна икона се отдава религиозно на княз Глож да построи манастира върху днешното му място. Сегашната църква на манастира е строена преди половин век.

В Гложския манастир с бил загинал търновският митрополит Климент (Васил Друмев), преследван от режима на Стамбулово Неговата кляна е превърната в музей.

Гласад от долината на Вит, манастирът „Св. Георги“ неподобно внушителен средновековен замък, който изживява изумително явление у всеки да го посети.

Борис НИКОЛОВ
Из кн. „Манастирската легенда“

СВЕТЛОТО ЕВАНГЕЛИЕ

Продължение от бр. 34

ИЗБИВАНЕ НА БИЛТЕМСКИТЕ ДЕЦА (Мат. 2:16-18)

В Евангелието са отбелязани не само събития, които възбуждат. Четем и за убийства, които поразяват по своята жестокост. Никои дори не очакват преувеличения на станалото. Не могат да допуснат, че се е стигало до такива извращения. Убийството на децата от цар Ирод е образец на тогавашната необузданост на владетелите.

Какво се случило? Ирод осъзнал, че лесно ще научи къде се намира новороденият "Цар юдейски" от мъдрците. Те обаче, научени отивше, се заели за защита в родината си по друг път. Ирод се върнал по други разпитвания, той решил, че всеобща трябва да открие Детето и да го убие. Понеже не знаел на родителите Му, ни тогавашното място на раждането, наредил да бъдат избити всички деца от две години наоуп в цялата Билтемска област. Обявяло се друго древно пророчество за плачещата пребаба на Спасителя — Рахил.

Ирод бил обсебен, но високосилен и способен господар. Необузданото му апашество, жестока свирелост и най-малкото завет стигали до озверелост. Щелат той живел бил обгарен с кръта от безбожните убийци. Той обзавел много свещеници, избил една десета от членовете на Синаедрион; принудил пророк-свещеника Аристудей, нагон шурей, да се удави пред собствениците му с чии при едно нарочно устроено устройство; заповядал да бъде удушена любимата му съпруга, прекаралата хамонска нягиня Миряма, макар че тя била единственото същество, което той страстно обичал. Синаедите му Аристудей, Агасавейд и Антиатар, чичо му Йосиф, гъсти му Александър, брат му Ферон и синът му Архалай едвам избегнали синаедното наказание. Ето с какво са претърпели анализе на едно царуване, което било толкова жестоко, че според синаедите думи на евреите-те последици при импер. Август "отнасялите живи били по-нещастни и по-дростойни за съжаление, отколкото онези, които пострадали били измъчвани или умрели". Когато Август научил — казва Макривий — че между древетата и по-малко деца, които Ирод Велики заповядал да се изкопает, имали и неговите невестосани си, рекъл: "По-добре е било човек да е син на Ирод, отколкото син".

Малко време след убийството на децата умрели и Ирод. Пет дена преди това той се умопобъркал и се опитал да се самоубие. Последните му дни били страшно

но трагични. Той страдал от най-чужда, ужасна и рдкво болест — размиждания го червей прижмкне. В големия си разкошен дворец в Йерихон, в египия, подут от болестта и изгарящ от жада, с разкалани меса, отвратително започнал и мръщише, заблуждени от сивоие, озлобявателни и спуги-радци, мозаен от всички, той молел да дойде смъртта като най-последна утеша. Мъчани от съвестта си, той все още жадувал и заплъгувал нови убийци. Дошли краят му след 40-годишна царуване, изпълнено с нечестива разлукованост и злодеяния.

Тогаваш се сбудна реченото от пророк Иеремия, който казвал: "Глас бе чул в Рама, плач и ридание, и пльскъл вода; Рахил плачеше за децата си и не искаше да се утеши, защото ги няма" (Иерем. 31:15).

Гр. Рамас се намирал на Вавилонското кралство. На това място били свързани евреите, които трябва да бъдат отведени във Вавилон като робни на Навуходоносор (Иер. 40:1). Тогаваш събитие предизвикало скръбта на целия народ. Сега при това избиване пропакли за децата синаи и мъртвите. Гр. Рамас се намира близо до Вилтем (Бит. 35:19). Рахил, жената на Яков-Изра-

ил, е пребаба на евреите и символ на майката-еврейка. При стениания на родителите и тя като че се събужда и плаче — не иска да се утеши. Убитието деца са предизвестия на мъчениците в Църквата, прогледни кръста си заради своята вяра в Иисус Христос.

БИГСТВО НА СВ. СЕМЕЙСТВО В ЕГИПЕТ (Мат. 2:13-15)

След съобщението от мъдрците пред цар Ирод, че търсят да се поклонят на новородения се Цар, той замислил да убие Детето. Обаче ангел Господен съобщил на мъчениците да не се върнат при Йерусалим в родината си, а по друг път. Те така и сторили. В същото време пак ангел нарорил на Йосиф да вземе Детето с майка Му и да бегне в Египет. Разкрито било на светия старец и намерението на Ирод да убие Детето. Йосиф не се колебал. Нему е известен произходът на новородилото се, а знае и жестокостите на тогавашния египетски владетел. Така те тръгнали за Египет. Това било едно томо коптане, както за майката с Иисус, така и за стареца. Дългият път през густината, несодите по пътуването, опасностите от разбойници и ати хорр. от зверо — всичко това застрашавало са семейството. В акордния предания се разказват подробности, които създават идлична обстановка при това пътуване. Интересен е случаят при срещата им с разбойническа шайка. Един от разбойниците се доближил и като видял детето, извикал: "Ако Сам Бог вземеше на Себе Си човешки образ, Той не щеше да бъде по-красив от това Дете!" Той не позволил на другарите си да направят нищо на глупачието. Се борорудна се обрънала към него и с благодарност откликнала: "Варвай, че Тоя Младенец ще да забрани твоего добро Ште те влганя радя, защото че Му запази сега живота!" Пак преданото говори, че този бил същият разбойник, който бил разлянал заедно с Иисус на Голгота от десната Му страна и се удостоил да чуе обещанието на Христос: "Още днес ще бъдеш с Мене в рай!" По-нататък пътуването на св. семейство продължило през густината, където по-рано минали странстваният юдейски народ при бегството му от Египет. И до днес в Египет се сочи мястото, където са отседнали чуждите плънци. Показват на поклонниците местата, където са почивали, дъплетата, под които са се подполювали, и изворите, от които са черпвали вода и след това станали целебни.

Следва

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

Илюстрация на Илиян Илиян

МИЛИ ДЕЦА

Малките помощници

малко ум в главата му!

— Много лесно, мюзкоши апрокуба-ното, ще се съберем на съвет!

На другия ден в сила запустела градина имаше арабско заседание. Три дни и три нощи продължи съветът на малките лъчичи. Най-сетне всички решиха в едно гърло — нито едно арабче да не чисти ябълките на Митково от гъсеници. Речено — сторено.

Пресметна явото. Засекои се. Надничал есенното слънце с угаснала очи. Заключило, желязти и вилчени от лигната горещина. Угряха всички плодове. Заскряха тежки кораби с грозде. Широкият коридор към града почерна от колв. Те откриваха цели сандъци на ябълки, скрити в пшеничана слама. Един ден на Митко така му се оприде ябълка, че скочи още в тъмния и извика:

— Бабо, мали се е есен?

— Сега Митко!

— Ябълката е вече узрела, нали?

— Узрела е! — отгърна спящата баба, без да дигне глава.

Митко грабна широкога каша на див си Стивия и тръгна в града. Следики стоещице. Покази се. Отвори вратата в вилчезна къща. Бутия вратичето на градината и те се разби на земята. Отиде до най-слабата ябълка и лакомо погледна нагоре.

По малкото дръвче имаше нито синаи шай. И шумата беше надлучена и вилчезна надлуча на жълти шарлатеца. Сръпнето на Митко се сви от мъка. Той си дръгана само плонката и се

върна назад. Влезе въкъш.

— Бабо! — вилчеза очи от вратата.

— По, сине!

— Защо ябълката не се родила шойз тая година?

— Не знам, мюзкоши! Родила е, ама трябва да са я смелели цусутите гъсеници!

— Какво е гъсеници, бабо?

— Те са едни малки животинки, дълги като жълтеница и с по сто крака!

— Ами по другите градини защо са родили ябълките?

— Хората са изчиствали гъсеници!

— Как се чистят ма, бабо?

— Има си ножичи с дълги дръжки. Нис мамеца. Защо ни се — аз съм слава, а ти си тиле малък!

— Друга година арабчетата чистеха нашите овинки от гъсеници. Тая година не съм ги чула да пест по двора.

Митко изтръпна. Тия думи бротомаха край ушетте му като ичели и той напсе глава застрамено. Сви се на кълбове. После извади ластича и го глътна в малката тунеза пещка.

На другата пролет от клинчето на младата ябълка вилчеза едина дълбока канах от кутия. В него Митко беше силна вода за крилатите градинари. Тогаваш Митко лелеше по корем върху меклата трова и си мислеше чудни ичели.

Есенга ябълковото дръвче

Не беше съмняло кубаво, когато Митко изскочи от въздушната Радина на ластича. Сложки му доде камъци. Похвърляше някои лъчички да е чукче, тръсна по улицата и се скри зад черковния градец.

Щом се потули немариванкт, пред вратата долезеа две арабчета, дигнаха прах, окълаха се в локвичката, качиха на една зелена керемца и качаваха наизглед.

Елато арабче беше чуко с ивното краче, а другото — с прокубанна онашка.

— Как така окупат? — попита прокубовато.

— Нали знаеш — взедем дълбоко чукуто пичиче, — туки има едина Митко, от суртин до вечер ратата настич и мака чакан слава рудина да я удари. Каква е стрелен, само да не му палнши пред окоето, убива те като бубулечка и сръпшо му не трепка.

— Трябва да му се отплати! — добави прокубовато.

— Че как пак се берим нис срещу той вилчезан? Така ще си теглим как додето тръгне на училците, че на вилчез

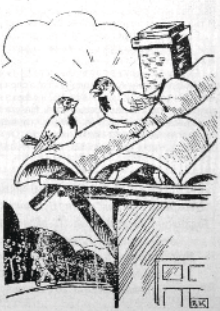
прекръпни клино до земята. Под всяко листо беше окачена по една червена ябълка, зряла и сладка като питка мек. Митко всяка сутрин водеше баба си да ги гледат, но бабата нали беше слава, нищо не вилчеза, а Митко не разбираше какво нелюе и слепотата, та само сечеше върху струпаното дръвче и вилчеза с все гърло:

— Бабо, ний ти какви са червени!

После откъсваше едина и я захвашаше лакомо.

Груер УТ АФОВ

Из сп. „Хрисованци“, кн. VII, 1941 г.

Православието по света

МАНАСТИРИ МЕТЕОРИ

В централна Гърция край гр. Каламбака, в епархията на митрополит Серафим, на каменен терен се издига десетина пъти извисяващи скали с различен диаметър. Отдалеч изглеждат като че ли са паднали от небето и са се забиле в земята, загояв носят името метеори. В първите векове на християнството тези скали с пещери пунтачини по тях са били любими места на монахи-отшельници, подражавали на св. преподобни Симеон Стълбник, който се подизвавал на висок стълб с тясна площадка на него в ограничение на всичко околна, което изисква удобство за тялото. Впоследствие на мястото от тези цилиндрични скали са основали обществени манастири, едно от тях са били разрушени от природни бедствия като земетрес или при нашествие на турците на Балканския полуостров и други политически събития. Ние посетиме някои от запазените и действащи за духовен живот метеорни манастири.

През септември 1938 г., в един от ежовдените вестници "Утро", "Зора" или "Варненска поща", не си спомням точно, бе поместена кратка дописка под заглавие: "Човек на 87 години починал щастлив, при все че не е

за снабждане с необходимото за ежедневието в живота. Сега висеше на макар железен скандър с мрежа за изтегляне нагоре на строителни материали за ремонт на сградата. По всичко личи, че и при първоначалния строеж каменна, тухлена греда си е измислил по той начин. Какъв устрем в подвига в името на Господа Бог!

По 150 стъпала, изсечени в скалата почти право нагоре, се изкачихме от площадката до изсечени в скалата тунел. Влизаме в малък нисък параклис "Св. Димитрий Милостив". После по нагорна пътека се откри големият храм, посветен на св. Николай Мерлински чудотворец, с висок купол, на който е изобразен Спасителят Христос като Пантократор-Всевладеещият. Манастирът датира от 1510 г., а икографията е от крпския монах Теофан Стерлидр. Канцаря бласкува пред старите икони на икономствата. Обстановката мистична, тайствена тишина. С разрешение на свещеника изляхме някои църковни икони. После по заводска линия на самия връх на скалата стигнахме до невисоката камбанария с няколко камбани, звънът на които отеква в отсрещния метеор. Скала, няма пръст, а зеленеца храсти и един лим бе раздъблял. Влизаме от върха, почувствайки тайствения лъх от молитвенния шепот на николаевите подяжници, благодарно озарени от Бога, избухваме, за да посетим и други светли места. На спазване от площадката надолу една голяма змия се прегрещи по долните стъпала и се скри в храстите встрана. Сатаната, изкушителят, в образ на змия в рай на земята в древността, продължава и сега да смущава, иска да гречи на устрема на поклонение и да въвеа страх у идващите тук на поклонение, но не може да опре потока от поклонници и посетители, идващи от цял свят да се удивят, да подолит върата си и да получат благословения на подизаваните се тук преди векове.

На отсрещна скала-метеор, през дълбока пропаст над оземелен дол е манастирът Русана. По 350 стъпала надолу, после нагоре по дървен мост над пропастта се стига до железни порти. През тях в полкрт двор с много саксии с цветя, предимно босилек и пегуни, приветливо ни поздравиха монахини, поддържащи идеала чистота, каквато по скромното изображение на лицата личи и в душите им. Сградите над самата пропаст, било изземата, с надвиснали стрехи над прозорците с бели перисти, свидетелстват за живота в манастира. Прозорците храм, посветен на св. великомученица Варвара, е строен през 1545 г., а икографията му е от ученик на монах Теофан. Манастирът е дванадесет с 10 монахини и игуменна монахиня Филотея. Забиха дървени и железни клепаля, показващи духовния живот в манастира. Монахините във формирано монашеско облекло проявяват голямо внимание към посетителите, но въпреки това не допускат влизане в манастира в негриспийно облекло. При портите са стоварили като в магазини цел склад от дамски полци, за да дават възможност на жените с панталони да влязат в двор и в храма обличени прилично, тъй като съгласно правилата на VI Вселенския събор жени не бива да носят мъжко облекло. А на мъже, тръгнали носещ спортивно, не позволяват да прекречат прага на манастирския двор. Влизаме в храма послан с мрамор. Канцарката заблестела, свещи на светилници запалителни сочека светлината на върата у подизаващите се монахини. И тук ни подизава да отлезна илия в прославата на Бога и Неговите светли. Показваха ни в приемната стая, наредена в духова украса, и поднесоха кафе и чаша студена вода по древния обичай на гостоприемство. Не говорим за духовния си подвиг, но по всичко личи, че е на висота.

Манастирът на най-високата скала – "мгала метеор", с централен храм "Преображение Господне" е посветен на св. мчлчнк Варлаам. По извесен път колата спря на каменист малък площад и паркира до други ко-

ли. На площадта на подкрити магазини (на коли) и на скалите са изложени много сувенирни църковни предмети, даже и камбани, каквито две малки мост стълбик Йеромонах Николай, ефимирът в Софийската духова семинария, закупи за дванадесет Лозенски манастир над джорета Врѝна край София.

От тоя малък бяло по каминици 110 стъпала влизаме надолу към звезда пропаст, минахме по мост, укрепен с железни греди в отсрещния брег, и през тесен и тъмен тунел, изсечени в метеора, по 190 стъпала нагоре спрехме пред затворени дървени тежки железни порти. Тръбваше да стоим доста време, тъй като по обща наредба от 13 до 15.30 часа портите на манастирите са заключени. Посетителите, знаящи това, не се отбичават в чакането. В състоянието ду-

ховния живот зад ония порти на метеора и живота долу в света тръбваше да се прецени висотата на молитвенния подвиг на монасите, та посетителите да изглеждат поука, че грижата за душата е над житейските грижи.

Светият

† Трехловоки епископ ИЛАРИОН

видна жена през живота си". Съобщава се, че през миналия век в подножието на един от тия метеори с манастир, недостъпен за жени, при земетрес монасите решили да се притекат на помощ в разчакването на срутението къщи и изваждането на загрупаните жители. Спуснали се с кошница от скалата и в развалните чула дотеси плак. Там те видели млада жена и до нея совсем невярствено плачещо дете. Съжалили се монасите, взели го и го отнесли в манастира. Корачо починало вече да запалвява впечатлениата, монасите се подвоумили дали да му съобщат, че долу в селото живеят не само мъже, но и жени. Но размислили, че не може да се скрие това. Така детето отстранало, станало монах, без нито един път в живота си да слезе от скалата. И тъй монахът починал, без да види жена в живота си.

Прочетох тази дописка, похледах да вида тия метеорни манастири и една сега ти се отдаде такава възможност.

Първият манастир по пътя за метеорите е "Св. Николай Мерлински чудотворец". Колата спря в подножието на високата цилиндрична скала, на върха на която се откроява стар манастирския храм. Никако по труднопроходима пътека, а сега по стълбала, извазени се нагоре, стигнахме до една малка площадка. От нея спускали стгоре с кози братя монаси и така отивали в селото

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА

"Църковен вестник" и сп. "Духовна култура" за 1996 г.
Годишният абонамент за "Църковен вестник" е 500 лв.,
а за списание "Духовна култура" е 200 лв.
Молим сумите да се изпращат с пощенски запис,
в който да се изписва точният адрес
и пощенският код на получателя!

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

СВ. СИНОД, София – 1090
ул. „Оборище“ №4
тел. 87-56-11; факс 87-02-89

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ

Банкова сметка на Синодалното издателство на БПЦ
КРЕДИТНА БАНКА – А.Д. код 680 96 801
сметка 100 022 4110

АБОНАМЕНТ ЗА 1996 г.

12 месеца – 500 лв. 6 месеца – 250 лв.
3 месеца – 125 лв. 1 месец – 42 лв.
Цена на един брой 10,00 лв.